Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (Judecător Fiodorov Olga)
Dosarul nr. 2ai-226/24
2-23044540-02-2ai-01072024

D E C I Z I E

05 februarie 2026 municipiul Chișinău

Completul specializat în materie de insolvabilitate, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintelui completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorilor Bostan Angela și Ghedrovici Nicolae

examinând, în procedură scrisă, apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 22 aprilie 2024, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de creditorul Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Nedelco Dmitrii director/fondator/asociat al S.R.L. „Masterstroi", intervenient accesoriu lichidatorul S.R.L. „Masterstroi" Stejar Veaceslav cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. „Masterstroi" și încasarea în contul Serviciului Fiscal de stat al creanțelor fiscale validate și nestinse,

C O N S T A T Ă:

Circumstanțele cauzei:

La 27 martie 2023, creditorul Serviciul Fiscal de Stat a depus în instanța de insolvabilitate o cerere de chemare în judecată împotriva lui Nedelco Dmitri privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului S.R.L. „Masterstroi".

În motivarea cererii, partea reclamantă a invocat că, prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central nr. 2i-5/21 din 9 iulie 2021, la cererea debitorului s-a constatat insolvabilitatea S.R.L. „Masterstroi" și s-a intentat procesul de insolvabilitate față de S.R.L. „Masterstroi", cu desemnarea în calitate de administrator al insolvabilității a dlui Veaceslav Stejar.

Totodată, partea reclamantă a menționat că la 9 septembrie 2021, în interiorul termenului stabilit la art. 140 alin. (2) al Legii insolvabilității, Serviciul Fiscal de Stat a înaintat cerere de admitere a creanțelor nr. 26-09/1-06-1376 din 9 septembrie 2021, prin care a solicitat validarea creanțelor în sumă totală de 23 074 336,76 lei, formate

în baza dărilor de seamă prezentate de însuși debitor, pentru perioada anterioară intentării procesului de insolvabilitate și a deciziei asupra cazului de încălcare a legislației nr. 184 din 24.03.2017.

În continuare, partea reclamantă a susținut că potrivit tabelului definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului S.R.L. „Masterstroi", valoarea totală a creanțelor validate și neexecutate față de creditorul Serviciul Fiscal de Stat constituie suma totală de 23 074 336,76 lei, dintre care: 10 920 935,82 lei creanța chirografară de rangul III și 12 153 400,94 lei creanța chirografară de rangul VI.

De asemenea, a invocat că, având în vedere că debitorul S.R.L. „Masterstroi" nu dispune de bunuri imobile sau mobile, iar pe conturile bancare lipsesc mijloacele financiare, unica modalitate de stingere a creanțelor validate este atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului prin prisma art. 247 și 248 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012.

În acest context, partea reclamantă a menționat că potrivit informației din Sistemul Informațional Automatizat al Serviciului Fiscal de Stat, din 5 iunie 2012 și până în perioada de până la intentarea procesului de insolvabilitate, funcția de administrator al întreprinderii S.R.L. „Masterstroi" a fost deținută de Nedelco Dmitrii.

Astfel, partea reclamantă a susținut că responsabil de gestionarea întreprinderii este Nedelco Dmitrii, căruia îi poate fi imputabilă răspunderea subsidiară pentru temeiurile prevăzute la art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012.

Partea reclamantă a invocat că unul dintre temeiurile care probează temeinicia cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere îl constituie acțiunile prevăzute la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, și anume ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii.

În acest sens, a reiterat că creanța Serviciului Fiscal de Stat față de patrimoniul debitorului S.R.L. „Masterstroi" s-a format în baza dărilor de seamă prezentate de debitor, precum și în temeiul deciziei asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr. 184 din 24 martie 2017.

Partea reclamantă a menționat că, conform deciziei asupra cazului de încălcare fiscală nr. 184 din 24 martie 2017, la S.R.L. „Masterstroi" au fost constatate multiple încălcări ale legislației fiscale.

Partea reclamantă a susținut că au fost încălcate prevederile art. 24 alin. (1) din Codul fiscal prin atribuirea la deduceri a unor cheltuieli privind arenda unei încăperi comerciale nelocative situată în mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu nr. 42 pentru luna iulie 2013 în sumă de 800 000 lei, inclusiv TVA, care conform documentelor contabile prezentate la control nu a fost utilizată în cadrul activității de întreprinzător,

fapt ce a dus la majorarea neîntemeiată a pierderilor fiscale aferente anului 2013 cu 666 666,67 lei.

De asemenea, a invocat că s-a stabilit încălcarea art. 24 alin. (1) și alin. (10) din Codul fiscal prin atribuirea la deduceri a cheltuielilor privind servicii de transport acordate de S.R.L. „Ardepa-Grup” în sumă totală de 769 907 lei, care conform documentelor contabile nu au fost folosite în cadrul activității de întreprinzător pe parcursul anului fiscal 2013, fapt ce a dus la majorarea neîntemeiată a pierderilor fiscale aferente anului 2013.

Totodată, partea reclamantă a menționat că prin acțiunile conducătorului S.R.L. „Masterstroi” a fost diminuată achitarea către bugetul public a taxei pe valoare adăugată în sumă totală de 11 008 567 lei, fiind calculate majorări de întârziere în sumă de 2 856 021 lei pentru neachitarea în termen a acesteia.

În același timp, partea reclamantă a susținut că prin decizia menționată au fost calculate majorări de întârziere în sumă de 3 665 970 lei pentru prezentarea declarațiilor TVA care conțin informații neautentice, neprezentarea facturilor fiscale, efectuarea decontărilor prin intermediari, prezentarea informațiilor neveridice despre sediul subdiviziunii declarate și împiedicarea controlului fiscal prin neprezentarea documentelor necesare organului fiscal.

În aceste circumstanțe, partea reclamantă a constatat că S.R.L. „Masterstroi” a acționat contrar prevederilor art. 8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal, potrivit cărora contribuabilul este obligat să țină evidența contabilă conform legislației și să prezinte dările de seamă fiscale prevăzute de lege.

Partea reclamantă a menționat că prin ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii și contribuirea la dispariția documentelor contabile, așa cum este prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, se înțelege săvârșirea unor fapte ilicite prin care se încalcă reglementările imperative ale Legii contabilității.

Partea reclamantă a reiterat că persoana cu funcție de răspundere a debitorului insolvabil, Nedelco Dmitrii, nu a asigurat ținerea contabilității în conformitate cu prevederile legii, a continuat activitatea neconformă legii și a contribuit la dispariția documentelor contabile, fapt ce a dus la incapacitatea de plată a debitorului și la majorarea datoriilor către creditori.

De asemenea, a invocat că potrivit actului de control fiscal nr. 5-676015 din 24 martie 2017 s-a constatat transportarea și livrarea de cărămidă din regiunea transnistreană fără reflectarea completă în evidența contabilă, iar mișcarea ulterioară a mărfii nu a fost documentată.

În acest sens, partea reclamantă a menționat că administratorul Nedelco Dmitrii nu a putut explica concret mișcarea ulterioară a mărfii, declarând că aceasta fie a fost returnată în regiunea transnistreană, fie depozitată în depozite neidentificate.

Prin urmare, partea reclamantă a reiterat că marfa transportată pe teritoriul Republicii Moldova ar fi fost înstrăinată fără calcularea TVA, iar administratorul ar fi

desfășurat activitate comercială în interes personal sub acoperirea debitorului S.R.L. „Masterstroi”, acțiune prevăzută de art. 248 alin. (1) lit. b) din Legea insolvabilității.

Partea reclamantă a mai indicat că prin ordinul de plată nr. 17 din 9 august 2013 din casa entității S.R.L. „Masterstroi” au fost eliberate mijloace bănești în sumă de 1 800 000 lei conducătorului și fondatorului Nedelco Dmitrii.

Totodată, a menționat că au fost transferate mijloace bănești în sumă de 945 000 lei prin intermediari în baza contractului de cesiune din 18 iulie 2016 încheiat cu ЗАО ЖБИ-6.

În aceste condiții, partea reclamantă a constatat că sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. i) din Legea insolvabilității, și anume comiterea cu intenție a unor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Totodată, partea reclamantă a susținut că un alt temei al cererii îl constituie acțiunile prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității, determinate prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14 din lege.

În acest sens, a menționat că persoanele cu funcții de conducere ale debitorului aveau obligația de a depune cerere introductivă în termen de 30 de zile de la apariția incapacității de plată.

Partea reclamantă a reiterat că debitorul S.R.L. „Masterstroi” nu a depus cererea introductivă în termenul prevăzut de lege, aceasta fiind depusă abia la data de 14 iunie 2021.

Totodată, partea reclamantă a considerat că administrația întreprinderii nu a întreprins măsuri pentru dizolvarea sau lichidarea societății, contrar prevederilor actului de constituire și Legii privind societățile cu răspundere limitată nr. 135 din 14 iunie 2007.

În concluzie, a susținut că acțiunile conducerii S.R.L. „Masterstroi” pot fi calificate drept gestionare incompetentă care a prejudiciat debitorul și a adus societatea în stare de incapacitate de plată, administratorul fiind responsabil de aducerea întreprinderii în stare de insolvabilitate și urmând a fi atras la răspundere subsidiară.

Prin prisma art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilității, partea reclamantă a menționat că vinovăția dlui Nedelco Dmitrii, unica persoană responsabilă de activitatea S.R.L. „Masterstroi”, este dovedită.

De asemenea, a mai constatat că prin acțiunile și inacțiunile membrilor organelor de conducere ale debitorului S.R.L. „Masterstroi”, Serviciul Fiscal de Stat a fost prejudiciat cu suma de 23 074 336,76 lei.

În final, partea reclamantă a solicitat instanței de insolvabilitate atragerea la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere ale debitorului S.R.L. „Masterstroi”, în persoana administratorului Nedelco Dmitrii, și încasarea de la acesta în contul masei debitoare a S.R.L. „Masterstroi” a creanței validate și nestinse a Serviciului Fiscal de Stat în sumă totală de 23 074 336,76 lei, dintre care: 10 920

935,82 lei creanța chirografară de rangul III și 12 153 400,94 lei creanța chirografară de rangul VI.

În materie de drept, Serviciul Fiscal de Stat și-a întemeiat cererea de chemare în judecată pe prevederile art. 247, art. 248 alin. (1) lit. b), e), i), h) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012; art. 11 lit. j) din Codul de executare al Republicii Moldova; art. 85 alin. (1) lit. i), art. 166, 167 și art. 174 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova.

La 23 noiembrie 2023, în cadrul ședinței de judecată, reprezentantul pârâtului Nedelco Dmitrii, avocatul Vdovicenco Ștefan, a depus referință la cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului S.R.L. „Masterstroi".

În referința depusă, reprezentantul pârâtului a susținut că în privința faptelor imputate lui Nedelco Dmitrii nu sunt întrunite toate elementele răspunderii delictuale, în special nefiind demonstrată existența legăturii cauzale dintre pretinsa faptă ilicită și prejudiciul invocat.

În aceste circumstanțe, a solicitat instanței de insolvabilitate respingerea cererii de chemare în judecată înaintate de Serviciul Fiscal de Stat privind atragerea la răspundere subsidiară a lui Nedelco Dmitrii, ca fiind neîntemeiată.

Soluția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 22 aprilie 2024, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Nedelco Dmitrii director/fondator/asociat al S.R.L. „Masterstroi", intervenient accesoriu lichidatorul S.R.L. „Masterstroi" Stejar Veaceslav cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. „Masterstroi" și încasarea în contul Serviciului Fiscal de stat al creanțelor fiscale validate și nestinse.

Calea de atac exercitată:

Exprimându-și dezacordul față de soluția primei instanțe, la 2 mai 2024, Serviciul Fiscal de Stat a declarat apel, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 22 aprilie 2024, cu emiterea unei decizii prin care cererea de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a S.R.L. „Masterstroi", în persoana lui Nedelco Dmitrii, să fie admisă integral.

În motivarea cererii de apel, partea apelantă a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central nr. 2i-5-14/23 din 22 aprilie 2024 a fost respinsă cererea depusă de către Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Nedelco Dmitrii cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Masterstroi", consideră că hotărârea menționată este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Partea apelantă menționează că, prin hotărârea aceleiași instanțe în cauza nr. 2i-5/21 din 09 iulie 2021, la cererea introductivă înaintată de debitorul S.R.L. „Masterstroi", a fost constatată insolvabilitatea debitorului și s-a dispus inițierea

procedurii de insolvabilitate, fiind desemnat în calitate de lichidator administratorul autorizat Veaceslav Stejar.

Ulterior, în cadrul ședinței de validare a creanțelor, instanța de insolvabilitate a validat creanțele Serviciului Fiscal de Stat în sumă totală de 23 074 336,76 lei, dintre care 10 920 935,82 lei constituie creanță chirografară de rangul III, iar 12 153 400,94 lei reprezintă creanță chirografară de rangul VI.

Partea apelantă a afirmat că la 24 martie 2023 a depus în instanța de insolvabilitate cerere de chemare în judecată privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului S.R.L. „Masterstroi", solicitând admiterea acesteia, atragerea la răspundere subsidiară a membrului organului de conducere al societății, în persoana administratorului Nedelco Dmitrii, precum și încasarea de la acesta în contul masei debitoare a societății a creanței validate a Serviciului Fiscal de Stat în sumă de 23 074 336,76 lei, sumă formată din 10 920 935,82 lei creanță chirografară de rangul III și 12 153 400,94 lei creanță chirografară de rangul VI.

În susținerea cererii, apelantul a invocat prevederile art. 248 alin. (1) și (2) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, potrivit cărora, la cererea administratorului insolvabilității, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor interesat, instanța poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor sale de conducere sau de alte persoane care au cauzat insolvabilitatea prin acțiunile prevăzute de lege.

Totodată, partea apelantă a invocat și art. 247 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, arătând că membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere, lichidatorii, membrii comisiilor de lichidare și contabilii, iar prevederile respective se aplică persoanelor care dețineau aceste funcții la data intentării procesului de insolvabilitate sau în ultimele 24 de luni anterioare intentării acestuia.

Potrivit informației din Registrul de stat al persoanelor juridice deținut de Agenția Servicii Publice la 05 iunie 2012, administrator al S.R.L. „Masterstroi" este Nedelco Dmitrii, motiv pentru care acesta ar avea calitatea de membru al organului de conducere al debitorului.

Partea apelantă mai arată că, în cererea de atragere la răspundere subsidiară, Serviciul Fiscal de Stat a invocat mai multe temeiuri de atragere la răspundere conform art. 248 alin. (1) lit. a)–i) din Legea insolvabilității, însă instanța de insolvabilitate, prin hotărârea nr. 2i-614-1/19 din 26.03.2024, ar fi reținut eronat că în cauză nu sunt întrunite elementele răspunderii civile delictuale, și anume fapta ilicită, prejudiciul, legătura de cauzalitate dintre faptă și prejudiciu, precum și vinovăția. Susține că această concluzie este greșită, întrucât organele de conducere ale S.R.L. „Masterstroi" ar fi practicat un management defectuos al întreprinderii, depășind

limitele economice admisibile și acumulând un pasiv considerabil în detrimentul creditorilor.

Potrivit argumentelor apelantului, acțiunea ilicită a administratorului ar consta în gestionarea defectuoasă a societății și în neexecutarea obligațiilor față de terți, contrar prevederilor art. 775 Cod civil, potrivit cărora obligațiile trebuie executate cu bună-credință, la locul și în modul stabilit.

Totodată, apelantul a invocat aplicabilitatea art. 27 alin. (3) și (4) și art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, susținând că administratorul ar fi ținut o contabilitate fictivă sau contrară prevederilor legii ori ar fi contribuit la dispariția documentelor contabile și a documentelor de constituire ale societății, fapt ce ar fi generat un prejudiciu considerabil creditorilor validați în procedura de insolvabilitate. În acest sens, s-a invocat și art. 13 alin. (1) lit. a) din Legea contabilității nr. 113 din 27.04.2007, potrivit căruia răspunderea pentru ținerea contabilității și raportarea financiară revine conducerii entității, precum și art. 43 alin. (1) și (2) și art. 44 din aceeași lege, care stabilesc obligația entităților de a păstra documentele contabile și sancțiunile pentru încălcarea acestor obligații.

De asemenea, partea apelantă a invocat art. 8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal, conform căruia contribuabilul este obligat să țină evidența contabilă conform legislației, să prezinte dările de seamă organului fiscal și să asigure integritatea documentelor contabile. În opinia Serviciului Fiscal de Stat, nerespectarea acestor norme confirmă caracterul ilicit al acțiunilor membrului organului de conducere al S.R.L. „Masterstroi”, în persoana administratorului Nedelco Dmitrii, iar potrivit art. 15 din Legea insolvabilității, în cazul insolvabilității debitorului din culpa fondatorilor sau a membrilor organului executiv, aceștia poartă răspundere subsidiară solidară față de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanțelor.

Partea apelantă a mai arătat că în cauză sunt întrunite cumulativ condițiile răspunderii subsidiare, întrucât există fapte ilicite, prejudiciu, precum și legătură de cauzalitate între acestea, iar potrivit art. 117 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, probele administrate în cauză confirmă circumstanțele invocate. Totodată, s-a susținut că prezența chiar și a unui singur temei independent de atragere la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale debitorului constituie temei suficient pentru angajarea răspunderii față de creditori.

Apelantul a subliniat că S.R.L. „Masterstroi” nu are debitori, nu dispune de bunuri care ar putea fi valorificate pentru stingerea creanțelor validate și nu deține alte mijloace bănești care ar putea fi îndreptate spre satisfacerea creanțelor creditorilor, astfel încât unica modalitate de recuperare a creanțelor Serviciului Fiscal de Stat ar fi atragerea la răspundere subsidiară a administratorului, în temeiul art. 247 și art. 248 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012.

În final, apelantul a susținut că instanța de fond a pronunțat o hotărâre nemotivată, neîntemeiată și ilegală, apreciind eronat probele administrate și aplicând

greșit normele de drept material, motiv pentru care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond din 22 aprilie 2024 și emiterea unei noi decizii prin care cererea de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale S.R.L. „Masterstroi”, în persoana lui Nedelco Dmitrii, să fie admisă integral, cu încasarea din contul acestuia în masa debitoare a creanței validate a Serviciului Fiscal de Stat în sumă de 23 074 336,76 lei.

În materie de drept, Serviciul Fiscal de Stat și-a întemeiat cererea de apel în baza prevederilor art. 8 alin. (1), 15, 27 alin. (3) și (4), 247 și art. 248 alin. (1)-(2) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, art. 13 alin. (1) lit. a), 43 alin. (1)-(2) și 44 din Legea contabilității nr. 113 din 27.04.2007, art. 8 alin. (2) lit. c) și 129 pct. 2) din Codul fiscal, precum și art. 85 alin. (1) lit. i), 117 alin. (1)-(2), 385 lit. c), 386 alin. (1) lit. c) și d) și 387 lit. c) din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova.

Poziția părți intimate pe marginea apelului:

Respectând principiul contradictorialității, instanța de apel a acordat participanților la proces posibilitatea efectivă de a-și exprima punctul de vedere înainte de pronunțarea soluției. Cu toate acestea, intimații nu a depus nicio referință și nu și-au exprimat poziția în niciun fel.

Verificarea condițiilor de exercitare a apelului:

Conform art. 357 din Codul de procedură civilă, „*Hotărârile susceptibile de apel pot fi atacate, până a rămâne definitive, în instanță de apel care, în baza materialelor din dosar și a celor prezentate suplimentar, verifică corectitudinea constatării circumstanțelor de fapt ale cauzei, a aplicării și interpretării normelor de drept material, precum și respectarea normelor de drept procedural, la judecarea cauzei în primă instanță*”.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, „*(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii,* ***dacă legea nu prevede altfel***”.

Potrivit art. 8 alin. (1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, „*(1) Hotărârile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege. Termenul de apel, precum și apelul declarat nu suspendă executarea hotărârilor instanței de insolvabilitate*”.

Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central a fost pronunțat public la 22 aprilie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 2 mai 2024. Astfel, Completul judiciar constată că apelul a fost depus în termenul legal.

Totodată, Completul judiciar reține că cererea de apel a fost semnată de reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat, Chircu Sergiu, împuternicit în bază de procură nr. 121 din 30 august 2024.

În condițiile descrise mai sus, Completul specializat concluzionează că sunt întrunite condițiile legale pentru exercitarea apelului declarat de Serviciul Fiscal de

Stat, motiv pentru care prin încheierea Curții de Apel Centru din 19 septembrie 2024, s-a acceptat spre examinare cererea de apel și s-a fixat apelul spre examinare în fond.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, în raport cu argumentele invocate în cererea de apel și cu cadrul legal aplicabil raportului juridic litigios, Completul specializat în materie de insolvabilitate consideră că apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 22 aprilie 2024, este pasibil de admis cu casarea hotărârii primei instanțe și trimiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, „*procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi*".

Potrivit art. 8 alin. (6) și (7) din Legea insolvabilității, „*(6) Cererile de apel se examinează în procedură scrisă, în termen de până la 60 de zile de la data intentării procedurii de apel, în condițiile examinării cauzei în primă instanță. Instanța de apel poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar. Cererile de apel și de recurs se examinează în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, cu excepțiile stabilite în prezenta lege. (7) Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la data pronunțării*".

În conformitate cu art. 356 Cod de procedură civilă, „*cererea de declarare a insolvabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvabilității*".

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, „*instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărîrea primei instanțe și să trimită cauza spre rejudecare în primă instanță doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art.388 alin.(1) lit. d) și i)*".

Conform dispozițiilor art.388 din Codul de procedură civilă, „*(1) hotărîrea primei instanțe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă: a) cauza a fost judecată de un complet de judecată compus ilegal; b) cauza a fost judecată de instanță în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile cu privire la limba procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces; f) hotărîrea nu este semnată de judecător sau de cineva din judecători ori hotărîrea este semnată nu de acel judecător sau de acei judecători care sînt menționați în hotărîre; g) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; h) în dosar lipsește procesul-verbal privind efectuarea unui act procedural; i) cauza a fost examinată cu încălcarea competenței jurisdicționale. (2) Săvîrșirea altor încălcări decît cele consemnate la alin.(1) constituie temeiul casării hotărîrii numai dacă ele au dus sau au putut duce la soluționarea eronată a cauzei*".

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, „*hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*”.

În temeiul art.240 alin.(1) din Codul de procedură civilă, „*la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii*”.

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.

Prevederile legale enunţate impun în mod expres, obligația instanţei de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respetiv, conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară (HirroBalani v. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, Completul judiciar constată că prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 9 iulie 2021, la cererea debitorului s-a constatat insolvabilitatea S.R.L. „Masterstroi” și s-a intentat procesul de insolvabilitate față de S.R.L. „Masterstroi”, cu desemnarea în calitate de administrator al insolvabilității, Veaceslav Stejar.

Potrivit tabelului definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debiorului S.R.L. „Masterstroi”, valoarea totală a creanțelor validate și neexecutate față de creditorul Serviciul Fiscal de Stat, constituie suma totală de 23 074 336,76 lei, dintre care: 10 920 935,82 lei creanța chirografară de rangul III și 12 153 400,94 lei creața chirografară de rangul VI.

La 27 martie 2023, creditorul Serviciul Fiscal de Stat a depus în instanța de insolvabilitate o cerere de chemare în judecată către Nedelco Dmitri privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. „Masterstroi".

Instanța de apel reține că prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 22 aprilie 2024 s-a respins ca neîntemeiată cererea depusă de Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Nedelco Dmitrii director/fondator/asociat al S.R.L. „Masterstroi", intervenient accesoriu lichidatorul S.R.L. „Masterstroi" Stejar Veaceslav cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvabil.

Conform art. 247 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, „*(1) În sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, administratorii întreprinderilor de stat/municipale, membrii organelor executive, membrii organului de supraveghere (consiliului), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii. (2) Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului*".

Potrivit art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, „*(1) În cazul insolvabilității debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolvabilitate intenționată), aceștia poartă răspundere subsidiară solidară față de creditori în măsura în care bunurile debitorului sînt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor*".

Conform art. 248 alin. (1), (4) și (6) din Legea insolvabilității, „*(1) La cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni: a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului; c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului; d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate; e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire; f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință*

unui creditor în dauna celorlalți creditori; h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14; i) comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului. (4) În caz de pluralitate, răspunderea persoanelor prevăzute la alin. (1) este solidară, cu condiția ca apariția stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care și-au exercitat mandatul ori au deținut poziția ce ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului. Persoanele în cauză se pot apăra de solidaritate dacă, în organele colegiale de conducere ale debitorului, s-au opus actelor sau faptelor care au cauzat insolvabilitatea sau dacă au lipsit de la luarea deciziilor care au cauzat insolvabilitatea și au făcut să se consemneze, ulterior luării deciziei, opoziția lor la aceste decizii. (6) În toate cazurile, asupra acțiunii prevăzute la alin. (1), instanța de insolvabilitate se pronunță prin hotărîre, care poate fi contestată cu apel de persoanele vizate în ea".

Completul judiciar reține că instituția atragerii la răspundere subsidiară constituie un mecanism juridic specific procedurii de insolvabilitate, prin care membrii organelor de conducere ale debitorului sau alte persoane care au contribuit la apariția ori agravarea stării de insolvabilitate pot fi obligați să suporte din patrimoniul propriu datoriile societății, în situația în care masa debitoare este insuficientă pentru acoperirea creanțelor creditorilor.

Examinând materialele cauzei, instanța de apel constată că, prin cererea de atragere la răspundere subsidiară, creditorul Serviciul Fiscal de Stat a invocat mai multe temeiuri prevăzute de art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, inclusiv: desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului, ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate în termenul prevăzut de lege, precum și comiterea altor fapte care ar fi cauzat starea de insolvabilitate a debitorului.

În susținerea temeiului prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, Serviciul Fiscal de Stat a făcut trimitere la decizia asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr. 184 din 24 martie 2017 și la actul de control fiscal nr. 5-676015 din aceeași dată, din care ar rezulta că în evidența contabilă a debitorului au fost constatate nereguli privind reflectarea operațiunilor economice și justificarea cheltuielilor declarate (f.d. 11-26, 30-31).

La caz, aceste înscrisuri au fost anexate la materialele cauzei, însă instanța de fond nu a examinat conținutul lor și nu a analizat dacă circumstanțele constatate de organul fiscal pot constitui indicii privind încălcarea obligațiilor legale de organizare și ținere a contabilității de către conducerea debitorului, obligație care, potrivit art. 13 alin. (1) lit. a) din Legea contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007, revine conducerii entității.

Totodată, Completul judiciar reține că instanța de fond nu a verificat dacă circumstanțele invocate de apelant, subsumabile prevederilor art. 248 alin. (1) lit. b) din Legea insolvabilității, ar putea indica utilizarea activității societății în interes

personal, în condițiile în care, potrivit constatărilor organului fiscal, în cadrul activității S.R.L. „Masterstroi” ar fi fost transportată și livrată marfă provenită din regiunea transnistreană fără reflectarea completă a operațiunilor în evidența contabilă, iar circulația ulterioară a mărfii nu ar fi fost documentată corespunzător.

Cu privire la temeiul invocat prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității, referitor la nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate în termenul legal, Completul judiciar reține că instanța de fond nu a analizat dacă existau indicii obiective privind apariția stării de insolvabilitate înainte de data depunerii cererii introductive, respectiv 14 iunie 2021, și nici dacă administratorul debitorului avea obligația legală de a sesiza instanța în termenul de 30 de zile prevăzut de lege.

Totodată, Completul judiciar reține că instanța de fond nu a analizat circumstanțele invocate de apelant privind efectuarea unor operațiuni financiare în perioada activității societății, inclusiv eliberarea unor mijloace bănești în sumă de 1 800 000 lei din casa întreprinderii în favoarea administratorului și fondatorului Nedelco Dmitrii, precum și transferul unor sume bănești prin intermediari în baza contractului de cesiune din 18 iulie 2016, sub aspectul legalității acestora și al impactului asupra situației patrimoniale a debitorului.

În aceste condiții, Completul judiciar constată că instanța de fond nu a examinat în mod efectiv temeiurile invocate de creditor și nu a analizat probele administrate în vederea stabilirii existenței elementelor răspunderii subsidiare prevăzute de art. 248 din Legea insolvabilității, limitându-se la constatări generale privind insuficiența probelor.

O asemenea abordare contravine exigențelor prevăzute de art. 239 și art. 240 din Codul de procedură civilă privind motivarea hotărârilor judecătorești.

În același sens, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului a statuat că dreptul la un proces echitabil presupune obligația instanței de a examina în mod efectiv argumentele părților și de a oferi un răspuns motivat acestora, astfel încât părțile să poată face uz efectiv de căile de atac prevăzute de lege (cauza Hirvisaari împotriva Finlandei, 27 septembrie 2001).

Prin urmare, Completul judiciar constată că hotărârea primei instanțe a fost pronunțată fără stabilirea completă a circumstanțelor de fapt relevante pentru soluționarea litigiului și fără o analiză exhaustivă a probelor administrate.

În aceste condiții, ținând cont că neregularitățile constatate nu pot fi înlăturate în mod direct în faza apelului fără a priva părțile de dreptul la o dublă jurisdicție efectivă, Completul specializat ajunge la concluzia că hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 22 aprilie 2024 urmează a fi casată, cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de fond urmează să examineze în mod detaliat temeiurile invocate privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului S.R.L. „Masterstroi”, să administreze și să aprecieze

probele prezentate de părți și să stabilească dacă sunt întrunite elementele răspunderii civile și legătura de cauzalitate dintre faptele imputate administratorului și starea de insolvabilitate a debitorului.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4), art. 8 alin. (6) - (7) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 și art. 385, 389 - 390 din Codul de procedură civilă, Completul specializat în materie de insolvabilitate, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice al Curții de Apel Centru,

D E C I D E :

Se admite apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat.

Se casează hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 22 aprilie 2024, emisă în cauza de insolvabilitate la cererea de chemare în judecată depusă de creditorul Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Nedelco Dmitrii director/fondator/asociat al S.R.L. „Masterstroi", intervenient accesoriu lichidatorul S.R.L. ,,Masterstroi" Stejar Veaceslav cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. ,,Masterstroi", cu trimiterea cauzei spre rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela

Ghedrovici Nicolae